

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1963-1964.

24 JUIN 1964.

Projet de loi

- 1° majorant le taux de certaines pensions et rentes de guerre;
- 2° modifiant le régime de certaines pensions;
- 3° prévoyant la réparation des séquelles tardives de l'internement et de la déportation;
- 4° créant une rente viagère en faveur des prisonniers politiques de la guerre 1914-1918;
- 5° créant une allocation tenant lieu de pension en faveur de certains anciens militaires.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)
PAR M. JENNARD.

MESDAMES, MESSIEURS,

Après de longues discussions au sein de la Commission des Finances de la Chambre, le projet n° 263, précédemment intitulé :

Projet de loi,

1° majorant le taux des pensions des veuves, des orphelins et des ascendants de guerre ainsi que des personnes qui leur sont assimilées;

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Pierre De Smet, président; Adam, Beaudouin, Demarneffe, Desmet Louis, Franck, Godin, Harmegnies, Janssen, Ligot, Urbain, Van Cauwenberghe, Van Houtte, Versé, Vreven, Wiard et Jennard, rapporteur.

R.A 6703

Voir :

Document du Sénat :

292 (Session de 1963-1964) : Projet amendé par la Chambre des Représentants.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1963-1964.

24 JUNI 1964.

Ontwerp van wet

- 1° tot verhoging van sommige oorlogspensioenen en -renten;
- 2° tot wijziging van het stelsel van sommige pensioenen;
- 3° dat voorziet in de vergoeding van de nakomende gevolgen van internering en deportatie;
- 4° tot instelling van een lijfrente ten voordele van de politieke gevangenen van de oorlog 1914-1918;
- 5° tot instelling van een als pensioen geldende tegemoetkoming ten voordele van sommige militairen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
FINANCIEN (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. JENNARD.

DAMES EN HEREN,

Het ontwerp n° 263, dat voorheen als titel droeg :

Ontwerp van wet,

1° tot verhoging van de pensioenen van oorlogsweduwen, -wezen, -ascendenten en met hen gelijkgestelden;

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Pierre De Smet, voorzitter; Adam, Beaudouin, Demarneffe, Desmet Louis, Franck, Godin, Harmegnies, Janssen, Ligot, Urbain, Van Cauwenberghe, Van Houtte, Versé, Vreven, Wiard en Jennard, verslaggever.

R.A 6703

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

292 (Zitting 1963-1964) : Ontwerp geamendeerd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

2° modifiant la composition du taux unique des pensions visées à l'article 1er de la loi du 16 mars 1954;

3° instituant, en faveur des bénéficiaires des lois organisant le statut des prisonniers politiques, une rente viagère en réparation des séquelles tardives de l'internement et de la déportation;

4° élargissant le délai dans lequel le mariage avec la victime de guerre doit avoir été contracté pour donner droit à la pension de veuve prévue par la loi du 24 avril 1958;

5° complétant l'article 49 des lois coordonnées sur les pensions de réparation, que votre Assemblée avait approuvé le 26 juillet 1963, a été profondément modifié et à nouveau soumis à l'examen de votre commission.

Exposé de Monsieur le Ministre, adjoint aux Finances.

La Commission des Finances du Sénat voudra bien se rappeler que la Haute Assemblée avait voté en sa séance du 26 juillet dernier un projet de loi qui accordait certains avantages nouveaux aux victimes du devoir patriotique.

Ces avantages étaient les suivants :

1° majoration des pensions des veuves :

3 tranches de 4 % au 1er juillet 1963, 1er juillet 1964, 1er juillet 1965;

2° majoration de 25 % des pensions d'ascendants au 1er juillet 1963;

3° octroi d'une rente de pathologie concentrationnaire à certains prisonniers politiques 1940-1945;

4° extension du délai pour le mariage des veuves.

Le projet fut ensuite transmis à la Chambre des Représentants. Il s'avéra rapidement qu'il ne recevrait pas l'approbation de la majorité de la Commission des finances de la Chambre.

Le Gouvernement réexamina l'ensemble des problèmes soulevés par les revendications des associations patriotiques. Il décida de faire un effort supplémentaire dans le cadre d'une programmation s'échelonnant sur les années 1965, 1966, 1967 et portant sur des montants respectifs de plus ou moins 100, 150 et 200 millions de francs. Après avoir envisagé diverses hypothèses, le Gouvernement arrêta sa position et déposa le projet de loi 804. Ce dernier portait sur les points suivants :

1° en ce qui concerne les veuves de guerre :

a) anticipation du 1er juillet 1965 au 1er janvier 1965 de la 3e tranche de 4 % prévue par le premier projet;

2° tot wijziging van de samenstelling van het enig bedrag van de pensioenen bedoeld in artikel 1 van de wet van 16 maart 1954;

3° tot instelling van een lijfrente ter vergoeding van de nakomende gevolgen van internering en deportatie, ten gunste van de gerechtigden van de wetten tot regeling van het statuut der politieke gevangenen;

4° tot verlenging van de termijn waarbinnen het huwelijk met het oorlogsslachtoffer moet zijn aangegaan om recht te geven op het weduwenpensioen bedoeld in de wet van 24 april 1958;

5° tot aanvulling van artikel 49 van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen, en dat door uw Vergadering op 26 juli 1963 was aangenomen, werd na langdurige besprekingen in de Kamercommissie voor de Financiën grondig gewijzigd en opnieuw aan uw Commissie voorgelegd.

Uiteenzetting van de Minister, adjunct voor Financiën.

De Commissie voor de Financiën zal zich wel herinneren dat de Senaat ter vergadering van 26 juli jongstleden een ontwerp van wet heeft aangenomen dat enkele nieuwe voordelen toekende aan de slachtoffers van de vaderlandse plicht.

Het ging hier om de volgende voordelen :

1° verhoging van de weduwenpensioenen :

3 tranches van 4 % op 1 juli 1963, 1 juli 1964, 1 juli 1965;

2° verhoging van de pensioenen van de ascendenten met 25 % op 1 juli 1963;

3° toekenning van een rente voor concentratiekampsyndroom aan bepaalde politieke gevangenen 1940-1945;

4° verlenging van de termijn voor het huwelijk van de weduwen.

Het ontwerp werd vervolgens naar de Kamer overgezonden. Hier bleek spoedig dat de meerderheid van de Commissie voor de Financiën het niet zou aannemen.

De Regering onderzocht opnieuw alle vraagstukken die rezen als gevolg van de eisen van de vaderlandlievende verenigingen. Zij besliste een bijkomende inspanning te doen binnen het raam van een programmatie voor de jaren 1965, 1966, 1967 ten bedrage van resp. zowat 100, 150 en 200 miljoen. Na verschillende hypothesen onder ogen te hebben gezien, bepaalde de Regering haar standpunt en diende het ontwerp van wet n° 804 in. Dit ontwerp had betrekking op de onderstaande punten :

1° betreffende de oorlogsweduwen :

a) vervroeging van de datum van de derde tranche van 4 %, bepaald door het eerste ontwerp, namelijk van 1 juli 1965 naar 1 januari 1965;

b) octroi de 2 tranches de 3 % chacune au 1er janvier 1966 et au 1er janvier 1967;

2° relèvement en 3 ans de la base des pensions de réparation de 550 à 625;

3° suppression de certaines réductions administratives en cas de revision pour aggravation de l'invalidité;

4° octroi d'une rente viagère aux prisonniers politiques de la guerre 1914-1918;

5° majoration des rentes de chevrons de front attribuées aux titulaires de la carte du feu :

15 % au 1er janvier 1965;

25 % au 1er janvier 1966;

35 % au 1er janvier 1967;

6° octroi d'une allocation tenant lieu de pension d'ancienneté à certains militaires.

Ce deuxième projet avait une incidence financière de 92 millions en 1965, de 142,5 millions en 1966, de 217 millions en 1967, etc... pour les années suivantes.

Cette incidence, bien entendu, s'ajoutait à celle du projet que le Sénat avait voté :

quelque 50 millions en 1963 (1 semestre);

quelque 120 millions en 1964;

quelque 157 millions en 1965;

quelque 182 millions à partir de 1966.

Tel quel cependant, il n'a pas satisfait les membres de la Commission des finances de la Chambre qui ont déposé un certain nombre d'amendements au projet 804.

Après en avoir délibéré, car certaines des modifications proposées présentaient une incidence financière non négligeable, le Gouvernement s'est rallié aux mesures suivantes :

1° réadaptation des pensions réduites de veuves;

2° doublement en 4 ans de la rente de captivité 1940-1945;

3° relèvement à 650 (au lieu de 625) du taux inférieur des pensions d'invalidité (4 tranches de 25 fr.);

4° octroi d'une pension aux veuves de la guerre 1910-1915, remariées et redevenues veuves;

5° substitution à l'octroi d'une rente de pathologie concentrationnaire pour certains prisonniers politiques d'une formule qui intègre cet avantage dans la loi sur les pensions de réparation.

L'incidence financière du projet qui résulte de la fusion des deux projets 631 et 804 est détaillée à l'an-

b) toekenning van twee tranches van 3 % elk, op 1 januari 1966 en op 1 januari 1967;

2° verhoging van de grondslag van de vergoedingspensioenen van 550 tot 625, in drie jaar tijds;

3° afschaffing van bepaalde administratieve verminderingen in geval van herziening wegens verergering van de invaliditeit;

4° toekenning van een lijfrente aan de politieke gevangenen van de oorlog 1914-1918;

5° verhoging van de frontstreeprenten verleend aan de houders van de vuurkaart :

15 % op 1 januari 1965;

25 % op 1 januari 1966;

35 % op 1 januari 1967.

6° toekenning van een als anciënniteitspensioen geldende tegemoetkoming voor bepaalde militairen.

Dit tweede ontwerp had een financiële weerslag van 92 miljoen in 1965, van 142,5 miljoen in 1966, van 217 miljoen in 1967, enz. voor de volgende jaren.

Deze zwaardere financiële last kwam natuurlijk bij die van het ontwerp dat de Senaat reeds had goedgekeurd :

zowat 50 miljoen in 1963 (1^e halfjaar);

zowat 120 miljoen in 1964;

zowat 157 miljoen in 1965;

zowat 182 miljoen vanaf 1966.

Het ontwerp schonk evenwel in die vorm geen bevestiging aan de leden van de Kamercommissie voor de Financiën, die een aantal amendementen op het ontwerp 804 indienden.

De Regering, die hierover eerst beraadslaagde, want sommige van de voorgestelde wijzigingen hadden een niet onaanzienlijke financiële weerslag, stemde dan in met de volgende maatregelen :

1° aanpassing van de verminderde weduwenpensioenen;

2° verdubbeling van de gevangenschapsrente 1940-1945 in vier jaar;

3° verhoging tot 650 (in plaats van 625) van het lagere bedrag van de invaliditeitspensioenen (vier tranches van 25 frank);

4° toekenning van een pensioen aan de weduwen van de oorlog 1940-1945, die hertrouwden en opnieuw weduwe geworden zijn;

5° vervanging van de rente wegens concentratiekampsyndroom voor bepaalde politieke gevangenen door een formule die dit voordeel opneemt in de wet op de vergoedingspensioenen.

De financiële weerslag van het ontwerp dat ontstond doordat de twee ontwerpen 631 en 804 tot één enkel

nexe jointe au rapport de la Chambre des Représentants (Doc. Ch. 631 (1962-1963), n° 10, p. 43).

Vous constaterez que son évolution est la suivante :

1963 (un semestre)	quelque 53,5 millions
1964	quelque 131 millions
1965	quelque 295,8 millions
1966	quelque 393,6 millions
1967	quelque 487,1 millions
1968	quelque 550,9 millions

Voici maintenant un examen plus détaillé des différents objets du projet.

Article premier.

L'article 1er, § 1er, tend à majorer progressivement les pensions des veuves et orphelins de guerre de 4 à 18 p. c.

Le premier projet accordait une majoration de 12 p. c. à raison de 3 tranches de 4 p. c. en 3 ans prenant cours aux 1er juillet 1963, 1er juillet 1964 et 1er juillet 1965.

Le second a pour effet d'accorder la 3e tranche de 4 p. c. au 1er janvier 1965 au lieu du 1er juillet 1965 et d'ajouter 2 nouvelles tranches de 3 p. c. prenant cours au 1er janvier 1966 et au 1er janvier 1967.

A titre d'indication, la pension entière de veuve de guerre sera portée à cette date à 55.000 francs y compris la majoration résultant de l'index et la dépense annuelle s'élèvera à 18.830.000 francs pour les 6 derniers mois de 1963, 58.786.000 francs pour 1964, 117.380.000 francs pour 1965, 145.799.000 francs pour 1966 et 173.043.000 francs pour 1967.

Le § 2 de l'article 1er accorde un avantage qui n'était pas repris dans le premier projet. Les lois sur les pensions de réparation prévoient une réduction d'un quart ou de moitié des pensions des veuves de guerre lorsque des facteurs étrangers à la guerre sont intervenus dans les causes du décès de leur mari ou lorsque le décès survient plus de 15 ans ou plus de 25 ans après le fait dommageable.

La loi du 16 mars 1954 a majoré les pensions entières de 20 p. c. et les pensions réduites de 10 p. c. seulement. De ce fait, depuis lors, les pensions réduites ne représentent plus les trois quarts ou la moitié de la pension pleine. La disposition contenue dans le § 2 de l'article 1er a pour objet de rétablir, à partir du 1er janvier 1965, les propositions prévues initialement dans les lois sur les pensions de réparation.

verden verwerkt, is omstandig uiteengezet in de bijlage bij het verslag van de Kamer van Volksevertegenwoordigers (Gedr. St. K., n° 631-10, zitting 1962-1963, blz. 13).

U zult vaststellen dat de evolutie cruit ziet als volgt :

1963 (een semester)	± 53,5 miljoen
1964	± 131 miljoen
1965	± 295,8 miljoen
1966	± 393,6 miljoen
1967	± 487,1 miljoen
1968	± 550,9 miljoen

Thans volgt een grondiger onderzoek van de verschillende doelstellingen van het ontwerp.

Eerste artikel.

Artikel 1, § 1, strekt om de pensioenen van oorlogsweduwen en -wezen progressief te verhogen met 4 tot 18 %.

Het eerste ontwerp kende een verhoging toe met 12 %, naar rato van drie tranches van 4 %, gespreid over 3 jaren en ingaande op 1 juli 1963, 1 juli 1964 en 1 juli 1965.

Het tweede ontwerp kent de 3^e tranche van 4 % toe met ingang van 1 januari 1965 in plaats van 1 juli 1965 en verleent bovendien 2 nieuwe tranches van 3 % met ingang van 1 januari 1966 en 1 januari 1967.

Bij wijze van aanduiding, valt aan te stippen, dat het volledige pensioen van de oorlogsweduwen van die datum af zal worden gebracht op 55.000 frank, met inbegrip van de verhoging voortspruitende uit de indexschommelingen en dat de jaarlijkse uitgave 18.830.000 frank voor de laatste 6 maanden van 1963, 58.786.000 frank in 1964, 117.380.000 frank in 1965, 145.799.000 frank in 1966 en 173.043.000 frank in 1967 zal bedragen.

§ 2 van artikel 1 kent een voordeel toe, dat niet in het eerste ontwerp voorkwam. De wetten op de vergoedingspensioenen voorzien in een vermindering met één vierde of met de helft van de pensioenen van de oorlogsweduwen, wanneer het overlijden van hun echtgenoot gedeeltelijk te wijten is aan factoren die vreemd aan de oorlog zijn, of wanneer het overlijden meer dan 15 jaar of meer dan 25 jaar na het schadelijke feit plaats heeft.

De wet van 16 maart 1954 heeft de volledige pensioenen verhoogd met 20 %, maar de verminderde pensioenen met slechts 10 %. Daaruit volgt dat sedertdien de verminderde pensioenen niet meer gelijk zijn aan 3/4 of 1/2 van het volledig pensioen. Het bepaalde in § 2 van artikel 1 heeft ten doel de in de wetten op de vergoedingspensioenen oorspronkelijk vastgestelde verhoudingen te herstellen met ingang van 1 januari 1965.

La charge budgétaire de cette mesure s'élève à 12.762.000 francs pour 1965 et atteindra progressivement 14.968.000 francs en 1967, compte tenu de l'application des majorations prévues à l'article 1er.

Article 2.

L'article 2, qui majore de 25 p.c. les pensions des ascendants de guerre depuis le 1er juillet 1963, reprend exactement le texte de l'article 2 du projet 263.

La dépense est évaluée à 11.434.000 francs pour les 6 derniers mois de 1963, à 23.704.000 francs pour l'année 1964 et à 23.983.000 francs pour les années suivantes.

Article 3.

L'article 3 est une disposition nouvelle qui majore les rentes de chevrons de front des titulaires de la Carte du Feu :

de 15 p.c. au 1er janvier 1965,
de 25 p.c. au 1er janvier 1966,
et de 35 p.c. au 1er janvier 1967.

La rente afférente à 8 chevrons de front sera donc portée :

à 6.808 francs au 1er janvier 1965,
à 7.416 francs au 1er janvier 1966,
et à 7.996 francs au 1er janvier 1967.

La dépense annuelle s'élèvera à 31 millions pour 1965, 48.200.000 pour 1966 et 62.600.000 pour 1967.

Article 4.

Les prisonniers de guerre 1940-1945 bénéficient à partir de l'âge de 55 ans, en vertu de la loi du 24 avril 1958, d'une rente de captivité s'élevant à 250 francs par semestre de captivité.

L'article 4 qui constitue également une disposition nouvelle, porte ce taux respectivement à :

313 francs du 1er janvier 1965 au 31 décembre 1965;
375 francs du 1er janvier 1966 au 31 décembre 1966;
438 francs du 1er janvier 1967 au 31 décembre 1967;
500 francs à partir du 1er janvier 1968.

L'incidence budgétaire de cette mesure s'élève à :

12.500.000 francs pour 1965;
31.300.000 francs pour 1966;
56.600.000 francs pour 1967;
88.300.000 francs pour 1968;

De budgettaire last voortspruitende uit deze maatregel bedraagt 12.762.000 frank voor 1965 en zal progressief oplopen tot 14.968.000 frank in 1967, rekening houdend met de toepassing van de verhogingen waarin artikel 1 voorziet.

Artikel 2.

Artikel 2, dat de pensioenen van de ascendenten van de oorlog met 25 % verhoogt vanaf 1 juli 1963, neemt letterlijk de tekst over van artikel 2 van het ontwerp n° 263.

De uitgave wordt geraamd op 11.434.000 frank voor de laatste 6 maanden van 1963, 23.704.000 frank voor het jaar 1964 en 23.983.000 frank voor de volgende jaren.

Artikel 3.

Artikel 3 is een nieuwe bepaling die de frontstrepentrenten van de houders van de Vuurkaart verhoogt met:

15 % op 1 januari 1965;
25 % op 1 januari 1966;
en 35 % op 1 januari 1967.

De rente die verbonden is aan 8 frontstrepent zal dus worden verhoogd tot :

6.808 frank op 1 januari 1965;
7.416 frank op 1 januari 1966;
en 7.996 frank op 1 januari 1967.

De jaarlijkse uitgave zal 31 miljoen bedragen voor 1965, 48.200.000 frank voor 1966 en 62.600.000 frank voor 1967.

Artikel 4.

Krachtens de wet van 24 april 1958 ontvangen de krijgsgevangenen van de oorlog 1940-1945 vanaf de leeftijd van 55 jaar een gevangenschapsrente van 250 frank per halfjaar gevangenschap.

Artikel 4, eveneens een nieuwe bepaling, brengt dit bedrag respectievelijk op :

313 frank van 1 januari 1965 tot 31 december 1965;
375 frank van 1 januari 1966 tot 31 december 1966;
438 frank van 1 januari 1967 tot 31 december 1967;
500 frank vanaf 1 januari 1968.

De weerslag van deze maatregel op de begroting beloopt

12.500.000 frank voor 1965;
31.300.000 frank voor 1966;
56.600.000 frank voor 1967 en
88.300.000 frank voor 1968.

pour atteindre un montant de 160 millions lorsque tous les prisonniers de guerre seront arrivés à l'âge de 55 ans.

*
**

Article 5.

Les lois sur les pensions de réparation prévoient 2 échelles de taux suivant que l'invalidité résulte d'une blessure de guerre ou de la captivité en tant que prisonnier politique d'une part, ou d'une maladie d'autre part. La première échelle est basée sur une somme de 650 francs multipliée par des coefficients déterminés et la seconde sur une somme de 550 francs. L'article 5 a pour objet d'indemniser dorénavant toutes les affections sur la base la plus élevée.

Celle-ci sera toutefois accordée progressivement en 4 ans, à raison de :

575 francs du 1er janvier 1965 au 31 décembre 1965;
600 francs du 1er janvier 1966 au 31 décembre 1966;
625 francs du 1er janvier 1967 au 31 décembre 1967;
650 francs à partir du 1er janvier 1968.

La dépense résultant de cette mesure se chiffrera à :

26.796.000 francs pour 1965;
53.463.000 francs pour 1966;
75.927.000 francs pour 1967;
102.583.000 francs pour 1968.

Articles 6, 7, 8, 9 et 10.

Les lois coordonnées sur les pensions de réparation stipulent en leur article 39, § 4, que lorsqu'un invalide introduit une demande de révision pour cause d'aggravation de son invalidité, le pourcentage dont celle-ci s'est aggravée peut, dans certains cas, subir les réductions qu'elles déterminent en leur article 9, § 2.

Ces réductions sont notamment applicables lorsque la demande d'aggravation est introduite plus de 10 ans après la date d'introduction de la première demande. Elles augmentent proportionnellement à ce délai et également en proportion de l'âge de l'invalide au moment du fait dommageable.

Les articles 6 à 10 ont pour objet de supprimer cette réduction étant donné que, l'origine de l'affection ayant été déterminée au moment de l'octroi de la pension, on peut considérer, qu'il ne s'indique plus d'appliquer des réductions en cas d'aggravation de cette affection.

Les invalides qui sont susceptibles de bénéficier de cette mesure devront en faire la demande et leur pension sera révisée au plus tôt le 1er janvier 1965. Ces mesures entraîneront une dépense estimée à 7.576.000, 11.876.000, 16.176.000 et 20.476.000 francs respectivement pour 1965, 1966, 1967 et 1968.

en zij zal 160 miljoen bedragen wanneer alle krijgsgevangenen de leeftijd van 55 jaar zullen bereikt hebben.

*
**

Artikel 5.

De wetten op de vergoedingspensioenen voorzien in twee schalen van bedragen al naar de invaliditeit het gevolg is van een oorlogsverwonding of van een gevangenschapverwonding als politiek gevangene enerzijds, of voortspuit uit een ziekte anderzijds. De eerste schaal heeft als grondslag een bedrag van 650 frank, vermenigvuldigd met bepaalde coëfficiënten, en de tweede berust op een bedrag van 550 frank. Artikel 5 heeft ten doel voortaan alle aandoeningen te vergoeden op de hoogste grondslag.

De laatstgenoemde zal evenwel geleidelijk in 4 jaar worden toegekend, naar rato van :

575 frank van 1 januari 1965 tot 31 december 1965;
600 frank van 1 januari 1966 tot 31 december 1966;
625 frank van 1 januari 1967 tot 31 december 1967;
650 frank vanaf 1 januari 1968.

Deze maatregel brengt de volgende uitgaven mede :

26.796.000 frank voor 1965;
53.463.000 frank voor 1966;
75.927.000 frank voor 1967;
102.583.000 frank voor 1968.

Artikelen 6, 7, 8, 9 en 10.

Artikel 39, § 4, van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen bepaalt dat, wanneer een invalide een aanvraag tot herziening wegens verergering van zijn invaliditeit indient, het percentage van die verergering in bepaalde gevallen de verminderingen kan ondergaan welke in artikel 9, § 2, van die wetten vastgesteld is.

Deze verminderingen zijn met name van toepassing wanneer de aanvraag wegens verergering meer dan 10 jaar na de eerste aanvraag wordt ingediend. Zij nemen toe in evenredigheid met deze termijn en eveneens evenredig met de leeftijd van de invalide op het tijdstip van het schadegeval.

De artikelen 6 tot en met 10 schaffen deze vermindering af omdat men, aangezien de oorsprong van de aandoening vastgesteld werd op het tijdstip dat het pensioen werd toegekend, het niet meer geraden mag achten deze verminderingen toe te passen ingeval de aandoening verergert.

De invaliden die voor deze maatregel in aanmerking komen, zullen daartoe een aanvraag moeten indienen en hun pensioen zal ten vroegste op 1 januari 1965 worden herzien. Deze maatregelen zullen een uitgave medebrengen die wordt geraamd op 7.576.000 frank, 11.876.000 frank, 16.176.000 frank en 20.476.000 frank respectievelijk voor 1965, 1966, 1967 en 1968.

Article 11.

Cet article, repris du projet de loi 263, a pour objet de prévoir le versement d'un complément de pension à certains ressortissants belges qui, n'étant plus astreints à des obligations militaires, ont contracté, au cours des hostilités, un engagement dans une armée alliée et y ont subi un dommage physique pour lequel une pension d'invalidité leur est payée par le Gouvernement allié.

Ce complément est égal à la différence entre le montant de la pension belge et celui de la pension octroyée par le pays allié.

La disposition s'applique également aux veuves des intéressés.

Ces cas sont peu nombreux et l'incidence financière est insignifiante.

Article 12.

La loi du 24 avril 1958 a ouvert le droit à pension aux veuves de la guerre 1940-1945 qui ont épousé un invalide postérieurement au fait dommageable.

Toutefois, elle prévoit que le mariage doit avoir été contracté dans un délai de 5 ans à partir de la rentrée de l'invalidé dans ses foyers.

Ce délai est de nature à léser les blessés de la campagne de 1940 puisque pour eux il se situe presque entièrement pendant la période d'occupation, période manifestement peu propice à la création d'un foyer.

L'article 12, qui figurait déjà au projet initial, tend à reculer le délai jusqu'au 28 septembre 1950.

Cette disposition entraîne une dépense estimée à :

1.025.000 francs pour 1963;
2.125.000 francs pour 1964;
2.150.000 francs pour 1965;
4.300.000 francs pour 1966;
4.300.000 francs pour 1967;
6.450.000 francs pour 1968.

Article 13.

Les veuves de la guerre 1940-1945 qui contractent un nouveau mariage perdent définitivement leurs droits à la pension.

L'article 13 a pour objet d'atténuer la rigueur de cette situation.

Il prévoit la restitution à partir du 1er janvier 1965, pour les intéressées qui redeviennent veuves, d'une pension égale à celle qui est garantie aux veuves de la guerre 1914-1918 qui se trouvent dans la même situation, c'est-à-dire d'une pension de 9.600 francs plus la majoration résultant de l'index.

Artikel 11.

Dit artikel, dat overgenomen is uit het ontwerp van wet n° 263, beoogt te voorzien in de uitkering van een pensioenbijslag aan bepaalde Belgische onderdanen die, hoewel zij niet meer onderworpen waren aan militaire verplichtingen, tijdens de vijandelijkheden een dienstverbintenis in een geallieerd leger hebben aangegaan en er lichamelijke schade hebben geleden waarvoor de geallieerde regering hun een invaliditeitspensioen heeft toegekend.

Deze bijslag is gelijk aan het verschil tussen het Belgisch pensioen en het door het geallieerde land verleende pensioen.

De bepaling is eveneens van toepassing op de weduwen van de betrokkenen.

Deze gevallen zijn niet talrijk en de financiële weerslag is onbeduidend.

Artikel 12.

De wet van 24 april 1958 heeft het recht op pensioen geopend voor de weduwen van de oorlog 1940-1945 die na het schadegeval met een invalide getrouwd zijn.

Die wet bepaalt evenwel dat het huwelijk moet aangegaan zijn binnen een termijn van 5 jaar te rekenen van de datum waarop de invalide in zijn haarstede is teruggekeerd.

Deze termijn kan de verwonden van de veldtocht van 1940 benadelen aangezien hij voor hen vrijwel volledig samenvalt met de bezetting, welk tijdvak klaarblijkelijk weinig geschikt was om een gezin te stichten.

Artikel 12, dat reeds in het oorspronkelijke ontwerp voorkwam, strekt om de termijn te verschuiven tot 28 september 1950.

Deze bepaling vereist een uitgave geraamd op :

1.025.000 frank voor 1963;
2.125.000 frank voor 1964;
2.150.000 frank voor 1965;
4.300.000 frank voor 1966;
4.300.000 frank voor 1967;
6.450.000 frank voor 1968.

Artikel 13.

De weduwen van de oorlog 1940-1945 die een nieuw huwelijk aangaan, verliezen voorgoed hun pensioenrechten.

Artikel 13 bedoelt de strengheid van de regeling te verzachten.

Het bepaalt dat, met ingang van 1 januari 1965, aan de betrokkenen die opnieuw weduwe worden, een pensioen kan worden verleend gelijk aan dat hetwelk wordt toegekend aan de weduwen van de oorlog 1914-1918 die zich in dezelfde toestand bevinden, d.w.z. een pensioen van 9.600 frank met de vermeerderingen als gevolg van het indexcijfer.

Le coût de la mesure est estimé à :

1.200.000 francs pour 1965;
1.400.000 francs pour 1966;
1.600.000 francs pour 1967;
1.800.000 francs pour 1968.

Articles 14 et 15.

Les articles 14 et 15, repris également du texte initial, constituent des mesures d'ordre technique tendant en ce qui concerne le premier à incorporer au montant nominal des pensions de guerre la majoration de 12,5 % accordée en application du régime de mobilité instauré par la loi du 16 mars 1954.

Une mesure identique a été prise en ce qui concerne la fixation du nouveau montant nominal des traitements des agents de l'Etat.

Le second prévoit que les différents taux de pension auxquels des majorations ont été appliquées seront fixés par un arrêté royal qui constituera un document d'information de nature à permettre aux victimes de guerre de se rendre compte du montant de leur pension.

*
**

Article 16 et 17.

Le chapitre III vise la réparation des séquelles tardives de l'internement et de la déportation.

Le premier projet accordait aux prisonniers politiques remplissant certaines conditions de durée de captivité une rente égale à une pension d'invalidité de 10 p.c.

Cette rente constituait une réparation de caractère forfaitaire des séquelles dont souffrent les prisonniers politiques de la guerre 1940-1945 par suite des privations endurées et du régime de captivité particulièrement inhumain des camps de concentration.

Le texte actuel substitue au principe de l'octroi d'une rente, la reconnaissance d'une invalidité de 10 p.c. indemnisable suivant toutes les règles prévues par les lois coordonnées sur les pensions de réparation.

Cette mesure aura pour conséquence de permettre, le cas échéant, par l'addition du pourcentage d'invalidité de 10 p.c., l'indemnisation d'invalidités reconnues mais non indemnisées par le fait qu'elles n'atteignaient pas jusqu'à présent le pourcentage requis.

D'autre part, le montant qui sera attribué pourra varier selon les cas.

Toutefois, le texte contient une clause de sauvegarde, stipulant que ce montant ne pourra jamais être inférieur au taux d'une pension d'invalidité de 10 p. c.

Pour bénéficier de la rente, les prisonniers politiques devront avoir subi soit :

— une captivité d'une durée totale d'au moins un an en déportation ou au camp de Breendonck;

De kosten van deze maatregel zijn geraamd op :

1.200.000 frank voor 1965;
1.400.000 frank voor 1966;
1.600.000 frank voor 1967;
1.800.000 frank voor 1968.

Artikelen 14 en 15.

De artikelen 14 en 15, die eveneens zijn overgenomen uit de oorspronkelijke tekst, zijn technische maatregelen om, wat betreft het eerste artikel, in het nominale bedrag van de oorlogspensioenen de verhoging van 12,5 % op te nemen die verleend wordt met toepassing van het mobiliteitsstelsel ingevoerd bij de wet van 16 maart 1954.

Een soortgelijke maatregel is reeds genomen wat betreft de vaststelling van het nieuwe nominale bedrag van de wedden van het Rijkspersoneel.

Het tweede artikel bepaalt dat de verschillende pensioenbedragen waarop verhogingen zijn toegepast, vastgesteld zullen worden bij een koninklijk besluit, dat een voorlichtingsdocument zal vormen dat de oorlogsgetroffenen zal in staat stellen zich rekenschap te geven van het bedrag van hun pensioen.

*
**

Artikelen 16 en 17.

Hoofdstuk III betreft de vergoeding van de nakomende gevolgen van internering en deportatie.

Het eerste ontwerp verleende aan de politieke gevangenen die aan sommige voorwaarden inzake gevangenschapsduur voldeden, een rente gelijk aan een pensioen voor 10 % invaliditeit.

Die rente was een forfaitaire vergoeding voor nakomende gevolgen die de geleden ontberingen en het bijzonder onmenselijk gevangenschapsregime in de concentratiekampen voor de politieke gevangenen van de oorlog 1940-1945 meebrengen.

De huidige tekst verleent, in de plaats van een rente, een invaliditeit van 10 %, die vergoed wordt volgens de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen.

Deze maatregel zal ten gevolge hebben dat de invaliditeit die erkend is maar niet vergoed wordt omdat zijn niet het vereiste percentage bereikt, nu eventueel, door toevoeging van de 10 % invaliditeit, wel vergoed zal kunnen worden.

Aan de andere kant zal het verleende bedrag al naar het geval kunnen veranderen.

In de tekst is evenwel een waarborgclausule opgenomen, houdende dat het bedrag nooit lager zal mogen zijn dan het pensioen voor een invaliditeit van 10 %.

Om de rente te kunnen genieten, moeten de politieke gevangenen het voorwerp zijn geweest hetzij :

— van een gevangenschap van in totaal ten minste één jaar in deportatie of in het kamp van Breendonck;

— une captivité comportant 6 mois ininterrompus au moins au camp de Breendonck;

— une captivité allant sans interruption de la date de l'arrestation en Belgique à celle de la libération du lieu d'internement en déportation;

— une captivité allant sans interruption de la date de l'arrestation en Belgique à celle de la libération en territoire belge au cours d'un transfert d'un lieu de déportation à un autre, si la durée totale de captivité est d'au moins un an, dans ce dernier cas.

La pension prévue prendra cours le 1er juillet 1963.

Les intéressés seront toutefois tenus d'introduire une demande à cette fin.

Compte tenu des rectifications décrites ci-avant, l'incidence budgétaire s'élèvera à :

22.240.400 francs pour 1963;
46.380.250 francs pour 1964;
46.925.900 francs pour 1965;
46.925.900 francs pour 1966;
46.925.900 francs pour 1967;
46.925.900 francs pour 1968.

••

Articles 18 et 19.

Les articles 18 et 19 tendent à accorder, à partir du 1er janvier 1965, une rente viagère s'élevant à 500 francs par semestre de détention, aux prisonniers politiques de la guerre 1914-1918 qui ont subi une détention de 6 mois au moins pour avoir concouru à la défense du pays et qui ont obtenu, à ce titre et par application de l'article 8 de la loi du 21 juillet 1927 apportant certaines modifications aux lois coordonnées du 19 août 1921 sur la réparation des dommages causés aux victimes civiles de la guerre, l'indemnité de 50 francs par mois de détention prévue à l'article 7 des mêmes lois coordonnées.

La rente pourra également être accordée aux prisonniers politiques qui n'ont pas sollicité ou qui ont obtenu à un autre titre, l'indemnité précitée de 50 francs et qui pourront établir au moyen de documents officiels, les motifs de leur arrestation et la durée de leur détention.

Ces derniers devront obligatoirement fournir des documents tels que par exemple un procès-verbal d'une commission de pension d'invalidité leur accordant pension au titre de civil, condamné pour activité patriotique et en aucun cas, la preuve testimoniale ne pourra être admise.

Le coût de la rente s'élèvera à

3.500.000 francs pour 1965;
3.250.000 francs pour 1966;
3.000.000 francs pour 1967;
2.750.000 francs pour 1968.

— van een gevangenschap van ten minste 6 ononderbroken maanden in het kamp van Breendonck;

— van een gevangenschap die zonder onderbreking geduurd heeft van de dag van de aanhouding in België tot die van de bevrijding uit de plaats van internering in deportatie;

— van een gevangenschap die zonder onderbreking geduurd heeft van de dag van de aanhouding in België tot die van de bevrijding op Belgisch grondgebied tijdens het overbrengen van een plaats van deportatie naar een andere, indien de gevangenschap, in dit geval, in totaal ten minste één jaar heeft geduurd.

Het pensioen gaat in op 1 juli 1963.

De betrokkenen zijn evenwel gehouden een aanvraag in te dienen.

Met inachtneming van de vorengenoemde verbeteringen, zal de begrotingsweerslag ervan bedragen :

22.240.400 frank voor 1963;
46.380.250 frank voor 1964;
46.925.900 frank voor 1965;
46.925.900 frank voor 1966;
46.925.900 frank voor 1967;
46.925.900 frank voor 1968.

••

Artikelen 18 en 19.

De artikelen 18 en 19 strekken om, met ingang van 1 januari 1965, een lijfrente van 500 frank per halfjaar gevangenschap te verlenen aan de politieke gevangenschap te verlenen aan de politieke gevangenen van de oorlog 1914-1918 die een hechtenis van ten minste zes maanden hebben ondergaan om aan de verdediging van het land te hebben medegewerkt en uit dien hoofde met toepassing van artikel 8 van de wet van 21 juli 1927 waarbij sommige wijzigingen worden aangebracht in de gecoördineerde wetten van 19 augustus 1921 op de vergoeding van schade aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog, de vergoeding van 50 frank per maand hechtenis bepaald in artikel 7 van die gecoördineerde wetten hebben verkregen.

De rente kan ook verleend worden aan de politieke gevangenen die de evengenoemde vergoeding van 50 frank niet hebben aangevraagd of ze op een andere grond verkregen, en aan de hand van officiële documenten de redenen van hun aanhouding en de duur van hun hechtenis kunnen bewijzen.

Zij zullen evenwel verplicht zijn documenten te verstrekken zoals bijvoorbeeld een proces-verbaal van een commissie voor invaliditeitspensioenen, waarbij hun een pensioen wordt verleend als burger, veroordeeld voor vaderlandlievende activiteiten; het bewijs door getuigen zal in geen geval aanvaard kunnen worden.

De kosten van de rente zullen bedragen :

3.500.000 frank voor 1965;
3.250.000 frank voor 1966;
3.000.000 frank voor 1967;
2.750.000 frank voor 1968.

Article 20.

L'article 20 permet d'octroyer une allocation tenant lieu de pension de retraite pour ancienneté de service, à certains anciens militaires qui n'ont pas la qualité de militaire de carrière mais qui ont toutefois accompli par suite des circonstances, des services militaires et particulièrement des services de guerre d'une durée appréciable.

Pour faire valoir leurs droits à l'allocation en cause, ces personnes doivent obligatoirement :

1° avoir participé aux deux guerres;

2° compter au moins 10 années de services militaires effectifs ou de services assimilés;

3° être titulaire d'une pension d'invalidité de guerre.

Cette allocation sera calculée suivant les mêmes règles que celles prévues pour les pensions militaires de retraite pour ancienneté de service.

Toutefois, étant donné son caractère spécial et dérogatoire aux principes établis en la matière, le cumul de l'allocation avec une pension sociale ne pourra dépasser 100.000 francs pour les bénéficiaires mariés et 85.000 francs pour les autres bénéficiaires.

Discussion.

Plusieurs commissaires ont exprimé leur satisfaction de constater que, finalement, on soit arrivé à un accord en cette matière, dont la discussion devenait irritante.

L'un d'eux se réjouit de ce que les anciens prisonniers de guerre obtiennent l'alignement du taux de base des pensions de réparation de 550 à 650.

Il regrette seulement que cette solution ait demandé autant de temps.

Un autre membre estime que le projet ne donne pas satisfaction aux prisonniers politiques. Il le votera cependant et insiste pour que la discussion intervienne le plus rapidement possible.

Il tient à ajouter que devant les dommages subis par les victimes de la guerre, à quelque catégorie qu'elles appartiennent, les incidences financières doivent passer au second rang.

Enfin, un commissaire faisant remarquer que deux revendications prioritaires des anciens prisonniers de guerre n'ont pas été rencontrées, et ne pouvaient pas l'être dans le projet en discussion, pose les questions suivantes :

1° Les anciens prisonniers de guerre réclament le bénéfice de la pension sociale anticipée sans pénalisation, dans la mesure de la durée de leur captivité. Où en est-on à ce propos ?

Artikel 20.

Krachtens artikel 20 kan aan sommige voormalige militairen die geen beroepsmilitair zijn, maar toch, als gevolg van de omstandigheden, militaire diensten en met name oorlogsdiensten van een zekere duur hebben verstrekt, een tegemoetkoming worden verleend die als rustpensioen wegens dienstancienniteit geldt.

Om hun rechten op die tegemoetkoming te kunnen doen gelden, moeten de betrokkenen :

1° deelgenomen hebben aan beide oorlogen;

2° ten minste 10 jaar werkelijke militaire of gelijk-gestelde diensten tellen;

3° een pensioen als oorlogsinvalide genieten.

Die tegemoetkoming wordt berekend volgens dezelfde regelen als die welke gelden voor de militaire rustpensioenen wegens dienstancienniteit.

Aangezien de uitkering evenwel een bijzonder karakter heeft dat afwijkt van de beginselen die op dat gebied gelden, mag zij, gecumuleerd met een sociaal pensioen, niet groter zijn dan 100.000 frank voor de gehuwde belanghebbenden en 85.000 frank voor de andere betrokkenen.

Bespreking.

Verscheidene leden hebben met voldoening vastgesteld dat men eindelijk tot een akkoord is gekomen in deze zaak, waarvan de bespreking wrevel begon te wekken.

Een hunner verheugt er zich over dat, voor de gewezen krijgsgevangenen, het basisbedrag van de vergoedingspensioenen wordt gebracht van 550 frank op 650 frank.

Hij spreekt er evenwel zijn spijt over uit dat die oplossing zoveel tijd heeft gevraagd.

Een ander lid meent dat het ontwerp geen voldoening schenkt aan de politieke gevangenen. Hij zal evenwel voor het ontwerp stemmen en vraagt met aandrang dat de bespreking zo spoedig mogelijk plaatsheeft.

Hij voegt hieraan toe dat, gelet op de aanzienlijke schade die door de oorlogsslachtoffers van om het even welke categorie is geleden, de financiële weerslag van het ontwerp op de achtergrond dient te blijven.

Ten slotte merkt een lid op dat aan twee prioritaire eisen van de gewezen krijgsgevangenen niet voldaan wordt, wat ten andere niet mogelijk was in het raam van het thans behandelde ontwerp, en stelt de hierna volgende vragen :

1° De gewezen krijgsgevangenen vragen de toekenning van het vervroegd sociaal pensioen, zonder penalisation, naar rato van de duur van hun krijgsgevangenschap. Hoe ver staat het daarmee ?

2° A l'occasion de la discussion, au sein de la Commission de l'Education nationale et de la Culture, d'une proposition de loi établissant l'admissibilité des services patriotiques dans l'établissement de la carrière du personnel enseignant qui, appelé sous les drapeaux au sortir de l'école, n'a pu accomplir le nombre de jours imposé pour que soit valorisé le temps passé à l'armée, le Ministre compétent a déclaré que le problème qui pouvait être résolu par arrêté royal, recevrait sa solution dans l'ensemble des solutions apportées aux revendications des associations patriotiques.

Le Ministre de l'Education Nationale et de la Culture a-t-il été autorisé à faire prendre cet arrêté ?

Le Ministre, adjoint aux finances, répond comme suit :

1° pension sociale anticipée : le Gouvernement examine les modalités d'application des mesures prévues par les lois de 1955 et 1957, relatives aux pensions des ouvriers et des employés, afin d'apporter une solution à ce problème.

2° valorisation des services patriotiques : le problème n'est pas propre aux seuls enseignants; il intéresse tous les agents des services publics et doit faire l'objet d'une étude d'ensemble au sein du département de la Fonction publique.

A l'occasion de la discussion de l'article 16, Monsieur le Ministre, Adjoint aux Finances, confirme que la condition de durée d'un an de captivité n'est exigée pour l'attribution de la rente prévue à l'article 16, § 1er, 5e alinéa, que dans le cas de la libération en territoire belge au cours d'un transfert d'un lieu de déportation à un autre.

Les articles sont adoptés à l'unanimité.

L'ensemble du projet et le présent rapport sont adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,
E. JENNARD.

Le Président,
H. HARMEGNIES.

2° Naar aanleiding van de bespreking in de Commissie voor de Nationale Opvoeding en de Cultuur van een voorstel van wet voor het in aanmerking nemen van de vaderlandslievende diensten voor de vaststelling van de loopbaan van het onderwijzend personeel dat na het beëindigen van de studiën onder de wapenen is geroepen zonder het verplicht aantal dagen te hebben vervuld om de in het leger doorgebrachte tijd te kunnen valoriseren, heeft de bevoegde Minister verklaard dat dit vraagstuk, waaraan bij koninklijk besluit een oplossing kon worden gegeven, ter hand zou worden genomen in het raam van het gezamenlijke onderzoek van de eisen van de vaderlandslievende verenigingen.

Is de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur gemachtigd om dat besluit te doen nemen?

De Minister, Adjunct voor Financiën, antwoordt als volgt :

1° vervroegd sociaal pensioen : de Regering onderzoekt de toepassingsmodaliteiten van de maatregelen bepaald in de wetten van 1955 en 1957 betreffende de pensioenen voor arbeiders en bedienden, ten einde aan dat probleem een oplossing te geven.

2° valorisatie van de vaderlandslievende diensten : het probleem geldt niet alleen voor de onderwijskrachten; het heeft belang voor alle ambtenaren in overheidssdienst en moet in zijn geheel worden bestudeerd door het departement van het Openbaar Ambt.

Bij de bespreking van artikel 16 heeft de Minister, adjunct voor Financiën, bevestigd dat de eis van een jaar gevangenschap voor de toekenning van de rente bepaald in artikel 16, § 1er, vijfde lid, slechts geldt in geval van bevrijding op Belgisch grondgebied tijdens het overbrengen van een plaats van deportatie naar een andere.

De artikelen worden met algemene stemmen aangenomen.

Het geheel van het ontwerp en dit verslag zijn met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
E. JENNARD.

De Voorzitter,
H. HARMEGNIES.